

RAŠKA

9/2012

Informační zpravodaj Obecního úřadu Raškovice

- Realizované stavby v letošním roce
- Volby do zastupitelstev krajů
- Další zajímavosti a užitečné informace
- Inzerce

Příprava na příjezd Propagační jízdy hasičů

Proslov starosty

Velitel SDH Raškovice Mikoláš Jaroslav, DiS. zavěšuje stuhu na praporec Propagační jízdy

Nástup vyznamenaných členů SDH

Foto Raškovice

P. farář R. Drobisz požehnal praporec

Nový praporec našeho SDH

2. strana praporu

Ukázka historické techniky

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

jsem rádi, že nová podoba Rašky se vám líbí a měla mezi občany velký ohlas.

I nadále vás budeme svými příspěvky aktuálně informovat o dění v obci.

Jak jsem psal v minulém čísle zpravodaje, že doba prázdnin, dovolených a odpočinku se blíží neúprosným tempem, stejným tempem končí a s ní i léto. Nastává realita - pro naše zlatíčka je to

škola, povinnosti, pro nás dospělé práce a pro roční období podzim. Přejme si, aby i ten byl hezký a prosluněný. Letošní léto nám přálo, sluníčko svítilo, doufám, že jsme všichni načerpali dostatek síly, energie a teď bude záležet jen na nás, jak ji rozdělíme pro následující dny.

Jiří Blahuta, starosta

I my jsme nezháleli a snažili se trošku pracovat.

„Vodovod v oblasti Krásná – III. stavba vodovodní řady obce Raškovice“

Velká investiční akce, která začala pracovně už v loňském roce, je ukončena kolaudací a závěrečným vyúčtováním krajské dotace z programu „Drobné vodohospodářské akce“. Práci provedla firma PEVA-PLAST s.r.o. Náklady byly celkem 5 167 628,- Kč, z toho krajská dotace 3 823 744,50 Kč a vlastní prostředky 1 343 883,50 Kč. Občané, kteří jsou v dosahu nového vodovodu a mají stávající přípojky, se mohou napojit. Ti, kteří budou mít přípojky nové, mohou zahájit vyřizování potřebných povolení.

„Chodníky, zpevněná plocha, terénní úpravy u zdravotního střediska a lékárny Raškovice“

Drobnější investiční akce začala v měsíci červenci a po pracovní stránce je ukončena. Je podpořena dotací z MAS Pobeskydí (Místní akční skupina Třanovice). Práci provedla firma Ing. Jiří Vala, Brušperk. Akce ještě není vyúčtována, do konce měsíce musíme požádat o proplacení SZIF (Státní zemědělský intervenční fond), proto náklady zatím nejsou konečné. Přibližné náklady celkem 838 083,–

Kč, dotace MAS Pobeskydí 532 733,– Kč, krajská dotace na proplacení neuznatelných nákladů 133 100,– Kč, vlastní prostředky 44 478,– Kč, které nám chyběly do vyprojektované částky a vícepráce, které se vyskytly při samostatné realizaci stavby (přepojení odpadního potrubí, o kterém se při projektování nevědělo – větší zpevněné asfaltové plochy a podkladu pod nimi, větší plochy chodníku – doplnění chodníku z parkoviště k lékárně, který také nebyl součástí projektu) 136 772,– Kč.

„Sběrný dvůr Raškovice“

I tento projekt je velkou investiční akcí. Předání staveniště proběhlo v měsíci dubnu, rovněž po pracovní stránce a vybavení je akce ukončena. V nejbližší době proběhne kolaudace a bude možno objekt slavnostně otevřít pro potřeby občanů.

Sběrný dvůr před rekonstrukcí

Sběrný dvůr nyní

Projekt je podpořený dotací z OPŽP (Operační program životního prostředí), Prioritní osa 4-Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, oblast podpory 4.1-Zkvalitnění nakládání s odpady. Práci provedla firma BESTON spol. s r.o.. I zde ještě celkové náklady nejsou konečné, pouze přibližné: ustatelné náklady celkem činí 4 730 118 ,– Kč, z toho příspěvek z fondu Evropské unie 4 020 600,– Kč, příspěvek SFŽP ČR (Státní fond životního prostředí) 236 506,– Kč a vlastní prostředky 473 012,– Kč. Vícepráce, které při realizaci díla vznikly, nejsou dosud celkově vyčíslené.

„Úprava sociálních zařízení ve zdravotním středisku“

Jedná se o drobnou akci. Zde proběhly na žádost lékařů částečné úpravy sociálních zařízení. Práci provedla firma Valko. Náklady činily 47 874,– Kč.

„Územní plán“

Na zpracování nového územního plánu se nepřetržitě pracuje. Termín dokončení se nám zase oddálil z důvodu, že jsme museli nechat zpracovat Vyhodnocení vlivu návrhu územního plánu Raškovice na životní prostředí a Natura 2000. Firma zpracující nový územní plán nám předala podklady (návrh), který jsme dále předali pořizovateli (magistrát). O dalším postupu budete informováni na www.raskovice.cz pod označením Obec/Územní plán. Dále telefonicky a na vývěškách.

V těchto dnech se připravuje ještě:

1. „Rekonstrukce autobusové zastávky se stavebním řešením křižovatky u obecního úřadu v Raškovících“

Menší investiční akce. Je podpořena z rozpočtu Moravskoslezského kraje v plné výši a to 858 000,– Kč. Práce budou započaty v měsíci září, proto žádáme občany o shovívavost, zvýšenou pozornost a bezpečnost v daném úseku. Práci provede firma BESTON spol. s r.o..

2. Oprava místních komunikací.
3. Výměna ventilů na topném systému v budově lékárny.

4. Dále se zaměřil skutečný stav stávajících chodníků. Budou připraveny podklady pro odkup nebo darování pozemků pod chodníky. Zpracovává se projektová dokumentace. To všechno je potřeba, abychom mohli pro příští rok požádat o dotaci na rekonstrukci chodníků.
5. Poslední akcí je příprava pro podání žádosti o dotaci na kompostéry – viz článek p. Taichmanové.

Nejen prací se zabývají zastupitelé obce, ale i zábavou. Koncem měsíce června proběhla velká akce pod názvem „Den Raškovíc“ spolu s propagační jízdou Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Sbor dobrovolných hasičů Raškovic převzal na tomto slavnostním dnu a k příležitosti 99. let založení hasičského sboru v Raškovických prapor. Ten předal starostovi SDH panu Zdeňkovi Pavláskovi zakladatel Propagační jízdy a náš rodák Josef Nitra, kterému patří poděkování za zorganizování Propagační jízdy u nás v obci. Novému, krásnému praporu požehnal skalický farář P. Mgr. Radek Drobisz. Po této slavnostní chvíli proběhly oslavy Dne Raškovíc. Kulturní akci s bohatým programem organizačně zvládla na jedničku PhDr. Simona Carbolová (rozená Černá) a stejně dobře ji zvládla moderátorsky Milan Miarka. O pohoštění účastníků se postaraly místní organizace: hasiči, myslivci, fotbalisté, klub seniorů svými specialitami. Za to všem patří mé poděkování. Rovněž děkuji všem sponzorům a těm, kteří se jakkoliv podíleli na přípravě a průběhu celé akce.

Další kulturní akcí bylo sportovní odpoledne SOPM (Sdružení obcí povodí Morávky) konané 8.9. v Nošovicích. Sportovního klání se zúčastnili zástupci deseti obcí ležících v povodí řeky Morávky (Morávka, Pražmo, Krásná, Raškovic, Vyšní Lhoty, Nižní Lhoty, Nošovice, Dobruška, Vojkovice a Dobrá), spolu se slovenskou obcí Svederník, která je družební obcí Nošovic.

Soutěžilo se v několika dětských a jedné dospělé kategorii. Děti si vyzkoušely překážkovou jízdu na koloběžce, překážkový běh s míčkem, košíkovou a střelbu na fotbalovou branku. Společnou soutěž pro všech 132 dětí byl štafetový skok v pytli. Dospělí pak svoje síly změřili ve štafetovém běhu s náročným plněním úkolů. Soutěžilo se v párech, jízda na „točkách“, přečerpávání vody pomocí naběračky, běh, střelba ze vzduchovky a závěrem společný skok v pytli do cíle.

Starostové všech obcí se mohli pochlubit přesnou muškou při střelbě do terče. Mé poděkování patří hlavně našim malým hasičatům a žákům, kteří nás vzorně reprezentovali. Také jejich vedoucím Katce Nytrové a Rostovi Švrčkovi, ale i druhému družstvu Simoně Carbolové (Černé) a Davidovi Rusňákovi, kteří se s vervou pustili do reprezentace naší obce. Své loňské vítězství obhájila obec Nošovice. My jsme skončili na krásném šestém místě. Myslím, že můžu za všechny zúčastněné říci, že nešlo ani tak o úžasné sportovní výkony, ale hlavně o spoustu legrace, kterou si všichni užili.

Jiří Blahuta, starosta

O z n á m e n í o době a místě konání voleb

Starosta Obce Raškovice v souladu s § 27 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

o z n a m u j e :

1. Volby do **zastupitelstva kraje** se uskuteční **v pátek dne 12. října 2012** od **14.00** hodin do **22.00** hodin a **v sobotu dne 13. října 2012** od **8.00** hodin do **14.00** hodin.
2. Místem konání voleb je **Kulturní středisko v Raškovcích** s následujícím rozdělením:
volební okrsek č. 1 (přízemí) - pro voliče trvale bydlící na č.p. **1 – 344**
volební okrsek č. 2 (1.poschodí) - pro voliče trvale bydlící na č.p. **345 – 590**
+ chaty
3. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky).
Neprokáže-li uvedené skutečnosti stanovenými doklady, nebude mu hlasování umožněno.
4. Každému voliči budou dodány nejpozději 3 dny přede dnem voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb může volič obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.
5. Pokud se nemůže některý volič ze zdravotních důvodů dostavit osobně k volbám a chce volit, bude mu umožněno na jeho požádání volit do **přenosné urny**.

Jiří Blahuta, starosta

Upozornění pro občany

Žádáme občany již v předstihu, aby svá podání a případné platby nenechávali na poslední chvíli na konec roku. V letošním roce období vánočních svátků vychází v týdnu na úřední dny a mimo tyto dny (27.12. – 31.12.2012) bude z důvodu čerpání dovolené obecní úřad i stavební úřad uzavřen.

Děkujeme za pochopení

Jiří Blahuta, starosta

Odpady, odpady, odpady...

Připomínáme

- poslední sobotní svoz v letošním roce je **29.9.2012**
- od 11.10.2012 budou popelnicové nádoby vyváženy zase jen každý lichý týden ve čtvrtek
- splatnost místního poplatku za odpady **byla 31.8.2012**

Shromažďovací místo

- provozní doba: **každý pátek** **14,30 – 18,00 hod.**
 každou sobotu **8,00 – 11,00 hod.**
- státní svátek: **pátek 28.9.2012** **ZAVŘENO**
 (v sobotu 29.9.2012 je normální provoz od 8,00 – 11,00 hod.)
 sobota 17.11.2012 **ZAVŘENO**
 (v pátek 16.11.2012 je normální provoz od 14,30 – 18,00 hod.)

Sběrný dvůr

Na sběrném dvoře probíhají dokončovací práce a chystá se kolaudace. O jeho otevření budete informováni letáky umístěnými na vývěskách.

Po otevření sběrného dvoru bude provozní doba stejná jako na shromažďovacím místě.

Zahradní kompostéry

Anketa, která proběhla v měsíci červenci, byla úspěšná, celkem 184 domácností má o kompostéry zájem.

Z tohoto důvodu schválilo Zastupitelstvo Obce Raškovic na svém zasedání dne 25.7.2012 přípravu podkladů pro vyřízení žádosti o dotaci na zahradní kompostéry a úkonů nezbytně nutných pro podání žádosti ze Státního fondu ŽP ČR.

Byla zpracována projektová dokumentace „Separace bioodpadů v obci Raškovic“, kterou Krajský úřad v Ostravě a Agentura ochrany přírody a krajiny SCHKO Beskydy podpořili a doporučili.

Dne 12.9.2012 byla podána na Státní fond ŽP ČR žádost o dotaci. Teď musíme všichni trpělivě čekat a držet palce, ať to dobře dopadne.

KONTEJNERY NA TŘÍDĚNÝ ODPAD

Tříděný odpady – papír, plast a sklo mohou občané odevzdávat přímo do kontejnerů k tomu určených. V obci máme 17 stanovišť s těmito kontejnery, jedním z nich je sběrný dvůr.

Žlutý kontejner na plasty

ANO

Do kontejnerů na plasty patří fólie, sáčky, plastové tašky, sešlápnuté PET láhve, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od jogurtů, mléčných výrobků, balící fólie od spotřebního zboží, obaly od CD disků a další výrobky z plastů.

Pěnový polystyren sem vhazujeme v menších kusech.

NE

Naopak sem nepatří mastné obaly se zbytky potravin nebo čistících přípravků, obaly od žrávin, barev a jiných nebezpečných látek, podlahové krytiny či vodurové trubky

NE

Do modrého kontejneru nepatří uhlový, mastný, promáčený nebo jakkoliv znečištěný papír. Tyto materiály nelze už nadále recyklovat. Pozor, použité dětské pleny opravdu nepatří do kontejneru na papír, ale do popelnice.

Zelený kontejner na sklo

ANO

Do zeleného kontejneru můžeme vhazovat jakékoliv sklo, například lahve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů, sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin. Patří sem také tabulové sklo z oken

a ze dveří. Vytríděné sklo není nutné rozbíjet, bude se dále třídit!

Modrý kontejner na papír

ANO

Hodit sem můžeme například časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky, nebo knihy. Obálky s fóliovými okýnky sem můžete také vhazovat, zpracovatelé si s tím

NE

Do těchto nádob nepatří keramika a porcelán. Nepatří sem ani autosklo, zrcadla nebo třeba drátované sklo, zlacená a pokovovaná skla. Vratné zálohované sklo patří zpět do obchodu.

Zářivky už do popelnice tak často nevyhodíme

Češi se v recyklaci nefunkčních světelných zdrojů rok od roku lepší. Vyplyvá to z aktuálního průzkumu, který pro kolektivní systém EKOLAMP zpracovala agentura Markent. Ta už od roku 2006 pravidelně každý rok mapuje změny v chování tuzemských domácností a jejich přístupu ke třídění tohoto specifického odpadu.

Oproti prvnímu šetření z roku 2006 se o více než polovinu snížil počet lidí, kteří vysloužilé úsporné světelné zdroje vyhazují do komunálního odpadu. Zářivky totiž obsahují malé množství rtuti a kvůli ochraně životního prostředí je tak potřeba odevzdávat je k recyklaci. Dalším ekonomickým důvodem je, že vysloužilé světelné zdroje obsahují důležité druhotné suroviny. K tomuto účelu dnes v České republice slouží na tři tisíce sběrných míst společnosti EKOLAMP. Ta se od roku 2005 věnuje zpětnému odběru a následné recyklaci vysloužilých světelných zdrojů z českých domácností i firem. K sběru využívá různé typy sběrných nádob, které jsou konstrukčně uzpůsobené potřebám klientů nebo provozovatelů sběrných míst.

Podle průzkumu u všech světelných zdrojů klesá podíl lidí, kteří je vyhazují do komunálního odpadu. Mírně roste podíl těch, kteří je skladují doma a o 9 % narostl podíl světelných zdrojů odevzdaných v obchodech. Zajímavým zjištěním je, že ve srovnání s rokem 2009 o osm procent vzrostl podíl lidí, kteří nefunkční zářivku odevzdali bezplatně aniž by kupovali nový výrobek.

„Letošní výsledky potvrdily, že veřejnost si stále více uvědomuje smysl zpětného odběru a má k našemu kolektivnímu systému důvěru. Vždyť z nefunkční zářivky je možné opět využít až 96 procent materiálu, a do přírody se tak každým rokem nedostane několik desítek kilogramů rtuti,“ říká Radoslav Chmela ze společnosti EKOLAMP. „Stále je tu však čtvrtina domácností, které zářivku do popelnice vyhodí. Někdo z nevědomosti, jiný protože je pohodlný,“ vysvětluje Chmela.

Oproti roku 2009 mírně narostla citlivost na odnosnou vzdálenost, tedy délku trasy, kterou jsou lidé ochotni absolvovat až k nejbližšímu sběrnému místu. Ta dle průzkumu činí 984 metrů. EKOLAMP z tohoto důvodu přibližuje sběrnou síť domácnostem například instalací téměř 1300 malých sběrných nádob, které jsou umístěny v obchodech, na úřadech či v administrativních budovách.

Průzkum společnosti Markent dále ukázal, že v roce 2011 vyřadilo alespoň jednu kompaktní úspornou zářivku 28 % domácností. V průměru jde o číslo poněkud vyšší, a to 1,7 kusů světelných zdrojů z každé domácnosti. Zatímco v roce 2006 vyhodilo do popelnice lineární zářivku 49 procent domácností, o pět let později, v roce 2011, by tak učinilo už pouhých 23 procent. Kompaktní úspornou zářivku či výbojku před pěti lety do běžného domácího odpadu odkládalo 72 procent domácností, letos pouhých 27 procent.

Z hlediska recyklace lidé preferují odnést zářivky zpět na místo, kde si zároveň kupují zařízení nové. Nejčastěji nakupujeme světelné zdroje v prodejnách elektro (47 %), dále v hypermarketech (39 %), v hobby marketech (32 %) a ve specializovaných prodejnách s osvětlením (16 %).

Ve srovnání výsledků letošního průzkumu a průzkumu, který proběhl před dvěma lety se zvýšil podíl lidí, kteří mají

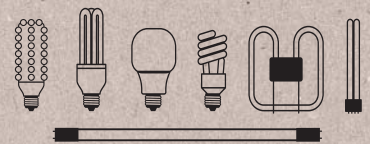
uspokojivou znalost toho, jak mají s vysloužilými světelnými zdroji nakládat (z 35 % na 40 %). Zároveň klesl podíl respondentů se znalostí neuspokojivou (z 21 % na 13 %). Lidé chtějí nejčastěji o systému recyklace vědět, co se děje se zářivkami po odevzdání a kde jsou nejbližší sběrná místa.

Přehled sběrných míst je k dispozici na **www.ekolamp.cz**.

Svítím vám dlouho.
Až dosloužím, patřím
do sběrné nádoby.

Odevzdejte
nefunkční zářivku
ZDARMA
do sběrné nádoby
EKOLAMP ve sběrných
dvorech, úřadech
a obchodech.

Do sběrné nádoby patří
kompaktní úsporné zářivky, výbojky,
lineární (trubicové) zářivky do 40 cm,
světelné zdroje s LED diodami.

ekolamp

EKOLAMP s.r.o., infolinka: 810 888 100, www.ekolamp.cz

Ordinační změny lékařů

MUDr. Marie Mácová – dětská lékařka, tel.: 733 685 195

Změna ordinační doby v období **od 24.9. – 8.10. 2012**

PO	9,30 – 11,00 hod.	Raškovice
ÚT	9,30 – 11,00 hod.	Morávka
ST	12,30 – 14,00 hod.	Raškovice
ČT	9,30 – 11,00 hod.	Morávka
PÁ	9,30 – 11,00 hod.	Raškovice

Dětské poradny dle telefonické domluvy.

MUDr. Jiří Židek – sdělení:

Vážení spoluobčané, MUDr. Jiří Židek oznamuje, že od 1.1.2013 ukončuje praxi Praktického lékaře pro dospělé ve zdravotním středisku Raškovice 260. Ordinaci bude přebírat MUDr. Lenka Carbolová. Prosíme proto občany, kteří chtějí být dále klienty MUDr. Carbolové, aby se nejpozději do 31.12.2012 dostavili k podpisu nového registračního lístku (lze vyslat i jednoho člena za celou rodinu).

Registrace je nutná k dalšímu ošetření.

Škola neodpočívá ani v létě

Ruch školních chodeb neutichá ani o prázdninách, halasení dětí vystřídaly v době dvou měsíců zvuky vrtaček a brusek. Letošní léto, ačkoli jinak bylo slunečné, zahalilo prostory školy mlhou a prachem, protože hlavním stavebním úkolem bylo opravit podlahy ve třídách na nové budově. Podlaháře vystřídaly práce malířské a stále se stěhovalo a přenášelo a nakonec mylo, čistilo, natíralo a zútlňovalo za výrazné aktivity správních zaměstnanců. Vše se stihlo a škola mohla zahájit nový školní rok opět připravena přivítat žáky. Letos jsme otevřeli 16 tříd s téměř 330 žáky.

Úpravami prošla také učebna mateřské školy pro mladší děti a obě šatny, v nichž se vyměnily podlahy a do obou oddělení byly pořízeny nové koberce, jakož i některé části nábytku.

Za přispění finanční částky 100.000,-Kč z grantového řízení Lesů ČR, s.p. v roce 2012 jsme v rámci projektu „**S Lesy za sportem zdravím**“ vybudovali během léta v areálu hřiště základní školy venkovní posilovnu, kde si mohou žáci vyzkoušet své fyzické síly např. na provazových žebřících, ověřit zdatnost a odvahu na horolezecké stěně, motoriku a rovnováhu natrénovat na pohybliv-

vém závěsném chodníku a při zdolávání překážek rozvíjet smysly a celkově posilovat. V areálu zahrady mateřské školy vznikla obdobná venkovní posilovna samozřejmě menších rozměrů přizpůsobená výšce i schopnostem mladších předškoláčků.

Z dotace ESF MSK byla nově zařízena interaktivní učebna se školní knihovnou, ve které si žáci zkoušejí pracovat ve skupině a projektové vyučování. Variabilní sestava pracovních stolů umožní využívat prostor učeny dle potřeby a nová tabule s vizualizérem podpoří vybavení učebny již stávající technikou.

Školu vytváří především osobnost učitele, na kterého žáci vzpomínají po celý život. Ukončením vysokoškolského studia však nekončí profesní příprava učitelů. Ti se vzdělávají průběžně po celý život, čerpají nové zkušenosti a poznatky ve své odbornosti i v oblasti pedagogiky a psychologie. Moderní doba překypující informacemi nutí k sebezdokonalování a neustálému rozvoji. Sami pedagogové jdou příkladem svým žákům, neboť mezi nejdůležitější cíle vzdělávání patří přivést žáky k vlastní potřebě celoživotního vzdělávání. A vlastní příklady bývají nejúčinnější. I nadále se budou učitelé účastnit kurzů v oblasti počítačové techniky, jazyků i pedagogicko diagnostických disciplín v rámci projektu ESF MSK „**Podpora profesního rozvoje pedagogických zaměstnanců ZŠ a MŠ Raškovice**“. Poslední dny měsíce srpna kromě potřebné přípravy tříd a školní dokumentace na nový školní rok strávili pedagogové obou zařízení na vzdělávací akci v příjemném prostředí hotelu KAM

na Malenovicích, kde se zabývali tématy Úspěšná komunikace v prostředí školy a Umění asertivity pro pedagogy. Dalšími tématy se budou zabývat během celého školního roku.

Vlastní tvorbou výukových programů a učebních materiálů učitelé ožíví výuku i letos. Po dobrých zkušenostech z předcházejícího školního roku budou i v letošním školním roce posíleny vyšším počtem hodin přírodovědné předměty (chemie, fyzika, přírodopis) ve vyšších ročnících II. stupně. S menším počtem žáků ve skupině se mohou jak žáci tak pedagogové více věnovat obsahu učiva do větších detailů, žákům umožní tento systém lépe učivo probrat, pochopit a procvičit. Rozšíření výuky zajistí finanční dotace z projektu ESF MŠMT Peníze školám „**Rozumět učení...**“

V letošním roce jsme upřednostnili formou volitelných předmětů pracovní činnosti, v rámci nichž chceme rozvíjet nejen u chlapců vztah k manuální práci, vztah k tradičním řemeslům. Pro žáky jsou rovněž připraveny exkurze, besedy, soutěže, řada volnočasových aktivit. Všemi předměty prolíná kromě odborných znalostí výchova ke slušnosti, vzájemné úctě a toleranci.

V oblasti primární prevence se nám podařilo získat dotaci Moravskoslezského kraje v částce 80.000,-Kč na podporu prevence dětí před negativními společenskými vlivy. Přetechnizovaná a úspěchaná doba přináší kromě pozitivních jevů také ty negativní. Žáci 3.-6. ročníku se budou různými formami práce seznamovat s tím, jak se bránit právě nega-

tivním projevům dnešní uspěchané doby v projektu „**Buď v pohodě!**“ K některým aktivitám přizveme také rodiče. Na konci září bude projekt zahájen adaptačními pobyty žáků 6.tříd.

Žáci 9.ročníku začnou pracovat na projektu „**Přirozená lékárna**“, aby vytvořili naučnou stezku, na které bude možné seznámit se s dobře známými léčivkami z okolí a zejména jejich využitím, na něž se v době umělých léčiv zapomnělo a na jejichž léčivé účinky si vzpomínají již jen naše prababičky. A možná se k nim rádi a s chutí po sběru informací vrátíme i my.

Vzájemnou souhrou a podporou pedagogického sboru se snažíme vytvořit žákům vhodné prostředí pro vzdělávání, vzájemné chápání, úctu a toleranci, kte-

ré je podporováno ze strany zřizovatele, a jsme rádi, že je kladně vnímáno i ze strany rodičů.

Budeme rádi, když rodiče ve větší míře projeví zájem o dění ve škole, budou se pravidelně informovat o chodu školy a účastnit se akcí školy.

Zveme vás proto na nejbližší akce konané nejen pro žáky, a to na již tradiční Raškovickou pohorku, která proběhne v sobotu **22.září 2012**.

Pro rodiče i další veřejnost jsme připravili odbornou přednášku MUDr. Matyše na téma Projevy ADHD, která proběhne ve čtvrtek **27.září 2012 od 15:00 hod. ve škole**.

Mgr. Hana Kachtíková, ředitelka školy

Opět na naší škole zahajujeme **NÁŠ ENVIROK** (environmentální znamená vztahující se k životnímu prostředí) a nedovedeme si jej představit bez spolupráce s rodiči, občany a obecními úřady, lesníky, zahrádkáři, sdruženími a organizacemi zabývajícími se ochranou životního prostředí.

Srdečně Vás zveme do Malé galerie Raškovic na **výstavu fotografií našich žáků Poklady krajiny**, v níž žáci zachytili krásu a rozmanitost přírody Raškovic a okolí, zajímavá místa a některé chráněné druhy organismů. Pojďte je s námi také obdivovat do přírody **22. září**, kdy pořádáme tradiční **Raškovickou pohorku**. Startujeme od školy v 7.30 – 8.30 dvě trasy – Prašivá a Kotař. Po cestě si jistě povšímneme informačních panelů, takzvaných taggistů, pomocí kterých lze mobilem získat zajímavé údaje o mnoha místech v Beskydech. Naši žáci letos spolupracovali na projektu ČSOP Onyx s podporou MŽP, MSK a AOPK s názvem On-line informační systém chráněných území MSK II a vytvořili popisy 12 významných stanovišť(www.csoponyx.cz, www.taggmanager.cz, letáky jsou k dispozici ve škole a na OÚ).

V rámci mezinárodního programu ekoškola pokračujeme v péči o prostředí školy, zaměřujeme se na odpadovou problematiku, energii a udržitelný rozvoj (co se nám povedlo v kampani Litter Less najdete na [http:// www.eco-schools-wrigley.org](http://www.eco-schools-wrigley.org) /,

v mapě si vyhledejte naši školu). Letos poprvé se žáci 5. ročníku zúčastní v září týdenního vzdělávacího pobytu s tematikou udržitelného života nazvaného Zelený ostrov pod vedením odborných lektorů ve Středisku ekologické výchovy Sluňákov v Horce u Olomouce.

Obec Raškovice otevírá sběrný dvůr a to je další příležitost zkvalitnit spolupráci naší školy a obce. **Sběrové dny**, které jsme pořádali tradičně u školy, budou probíhat v areálu sběrného dvora **9.10.2012 a 26.3.2013**, naši žáci povedou evidenci odevzdávaných recyklovatelných odpadů (papír a hliník) a nepotřebných elektrospotřebičů. Také v průběhu roku je zde mohou rodiče a občané odevzdávat adresně žákům nebo škole.

V loňském roce jsme za získané prostředky pořídili GPS navigaci k mapování křídlatky a chráněných druhů organismů, fotografie na výstavu Poklady krajiny, barvy k natření stojanů na kola. Letos bychom rádi natřeli kolovnu a další stojany v rámci mezinárodní akce **Den bez aut**, který proběhne **20.9.** V tento den i v následujících dnech se budeme dopravovat do a ze školy co možná nejšetrněji k životnímu prostředí: pěšky, na kole, autobusem, zpracujeme návrh k bezpečné cestě do školy. Věříme se, že se přidáte k nám a přijdete se na naše aktivity podívat a třeba nám i pomoci. Naši žáci se účastní v ZOO v Ostravě a Praze vždy **první víkend v říjnu Světového dne zvířat** a 1. a 8. května mezinárodní kampaně EAZA na záchranu ohrožených druhů zvířat. Také pořádáme a účastníme se environmentální konferenci a mnoha dalších akcí. Rádi bychom výtěžek sběrových dnů věnovali na potisk reprezentačních triček pro žáky, který navrhnu a vyberou naši žáci společně s rodiči. Mnohokrát Vám děkujeme.

První sobotu v říjnu můžete vidět práce našich žáků na výstavě, kterou pořádají raškovičtí zahrádkáři. Dlouhodobě s nimi a s Klubem seniorů Raškovic spolupracujeme ve škole i naši školce. Obrovskou pomocí je pro nás odborná péče o dřeviny na školní zahradě, kterou nám vloni a letos zahrádkáři poskytli, a velkou radostí, že se účastní aktivit našich environmentálních projektů. Jsme velmi rádi, že nás k výstavě přizvali.

Také Vás srdečně zveme **22.října na oslavy Dne stromů**, který patří k našim významným akcím zařazeným do mezinárodního programu Les ve škole, jehož koordinátorem stejně jako programu Ekoškola je sdružení Tereza Praha. Připravujeme na dopoledne projekt Přirozená lékárna (viz dále) a odpolední osvětovou akci o významu stromů, podle počasí i sázení stromů. Stromy nám pomáhají příznivě ovlivňovat klima ukládáním CO₂ do dřeva, které je obnovitelným zdrojem energie. K tématu energie Vás v listopadu a únoru v rámci ekoškoly oslovíme **výstavou** o svícení a **burzou ještě použitelných věcí** (9.11.) a nápady, jak **podpořit udržitelný rozvoj**, co je a jak vytvářet **ekodomov**. Těšíme se spolu s Vámi na další společný zajímavý a pro život a planetu užitečný envirok.

*Za raškovickou školu
koordinátorka EVVO Mgr. Dana Kuriplachová*

„Co nového ve školce...“

Prvního září se opět otevřeli dveře raškovické školičky našim nejmladším „raškovjanům“. Paní učitelky je přivítaly v radostné náladě a s laskavým úsměvem. Těm novým a mladším „broučkům“ trpělivě pomáhaly překonávat počáteční nesmělost a navodit atmosféru důvěry a empatie. Starší děti už školku dobře znají a moc se těšily, co nového je v oblíbeném prostředí čeká. Aby měli rodiče jistotu, že je jejich „zlatíčko“ v těch nejlepších rukou, pozvali jsme všechny už tradičně na seznamovací schůzku. Na informativním posezení s káféčkem měli možnost seznámit se s plánem školy,

výchovnými záměry, náplní zájmových aktivit, školním řádem, vzdělávacím programem školy a zeptat se na vše, co je zajímavé. V průběhu září se ve školce postupně zadaptují všechny děti. Příjemný personál a spousta nabídnutých činností jim pomáhá zapomenout na stesk po mamince a nejbližších příbuzných. Navíc je čekají společné hry, radostné prožitky a atmosféra, ve které budou děti prožívat zdravé kamarádké vztahy, naučí se je navazovat a dále ve škole rozvíjet.

Barevné fotografie si prohlédněte ve fotogalerii na obálce Rašky.

Zapsala: Jana Mohylová

Ohlédnutí za čtvrtou Propagační jízdou SH ČMS, její zastávkou v naší obci.

S malým odstupem přinášíme ohlednutí nejen za zastávkou IV. Propagační jízdy Sdružení Hasičů Čech Moravy a Slezska v naší obci.

Jízda vedla přes dva kraje Moravskoslezský a Zlínský, kdy hejtmani těchto krajů převzali nad jízdou záštitu. Letošní čtvrtá propagační jízda byla první mezinárodní, účastnili se jí dobrovolní hasiči z Polska a Slovenska o čemž se můžete přesvědčit v přiložených fotografiích (na stránkách obce www.raskovice.cz – článek „To byla dámy a pánové jízda“ - fotogalerie).

Naše malé ohlednutí je hlavně za pátečním a sobotním programem jízdy, kdy ten sobotní se nás bezprostředně týkal.

V pátek byla jízda slavnostně zahájena v Českém Těšíně, nástupem hasičů, projevem hostů, předáním praporce jízdy, darovaným firmou Alerion Brno veliteli jízdy, starostou Sdružení hasičů Čech Moravy a Slezska p. Karlem Richtrem. Po slavnostním zahájení následovala přehlídka historické techniky, která pak pokračovala spanilou jízdou Českým Těšínem až do Těšína, tedy do Polska. Na této cestě byla jedna zastávka na mostě přes řeku Olzu, kde proběhl akt přátelství - stříkaný přes řeku, polskými a českými hasiči. Až po zastávku na mostě se této akce zúčastnila i naše malá delegace, starosta obce, velitel hasičů, člen zásahové jednotky, a rodinní

příslušníci. Po zastávce na mostě jsme se vrátili do naší obce a zapojili se příprav sobotního dne.

Sobota pro většinu raškovických začínala velmi časně. Čas nemilosrdně ubíhal a my připravovali stánky i další věci na fotbalovém hřišti. Já osobně (velitel SDH), jsem před osmou hodinou vyrazil na Hrčavu, kde začínala sobotní část jízdy. Na Hrčavě vše začalo ekumenickou mší v místním malebném dřevěném kostelíku. Poté následovalo požehnání vozidel jízdy, slavnostní nástup se zavěšením stuh na praporec a prapory. Pak již vozidla vyrazila na třístakilometrovou propagační jízdu.

První zastávka po odjezdu z Hrčavy byla až v Nošovicích. Zde se konal festival přípravek - družstva mladých hasičů do 6 let. Účastníci jízdy pozdravili soutěžící družstva a starosta SH ČMS p. Karel Richter osobně předal soutěžícím upomínkové předměty.

Ač není cesta z Nošovic do Raškovic dlouhá, přesto jsme si pro „Jízdu“ zajeli. Naše Tatra ji pak před jednou hodinou odpolední dovedla do Raškovic. Po ustavení techniky bylo starostovi obce p. Blahutovi podáno hlášení hlavním organizátorem jízdy, raškovickým rodákem p. Josefem Nitrou. Po uvítacích proslovech následovalo, zavěšování pamětních stuh na praporec jízdy starostou obce p. Blahutou, starostkou 10. okrsku hasičů p. Honešovou, a mou maličkostí, velitelem hasičů Raškovice. Následovalo vyznamenání čtyř našich členů za věrnost. Vyznamenáni byli: Šebestová Marie, Šebestová Darja, Vepřek David a Lisník Martin. Vyznamenání převzali ocenění z rukou starosty SH ČMS a z rukou starosty obce. Po vyznamenání našich členů, následovala pro náš sbor událost vpravdě historická. Převzali jsme pamětní prapor vyrobený brněnskou firmou Alerion. Čestná stáž v historických uniformách převzala prapor z rukou p. Vladíkové zástupkyně fa Alerion a hlavního organizátora jízdy p. Josefa Nitry, který má na vzniku tohoto praporu nemalou zásluhu. Naš prapor pak byl skalickým panem farářem P. Mgr. Drobiszem požehnan. Oficiální část zastávky IV. propagační jízdy u nás v Raškovících poté pokračovalo oceněním pana starosty obce Jiřího Blahuty a faráře P. Mgr. Radka Drobisze naším sborem za spolupráci. Závěr oficiální návštěvy obstaral starosta Okresního Sdružení Hasičů Frydek-Místek p. Petr Domčík, který vyznamenal náš sbor za zásluhy, a starosta Sdružení Hasičů Čech Moravy a Slezska poté rozdál pamětní listy jízdy.

Tímto skončila oficiální část jízdy, přítomní návštěvníci Dne Raškovic si mohli prohlédnout historickou techniku jízdy, naši mladí hasiči ukázali co dovedou a účastníci jízdy se odebrali k obědu v restauraci na hřišti, který jsme pro ně a pro hosty uvařili. Po této pauze starosta sdružení a pan farář provedli zápisy do kronik a jízda se připravovala k odjezdu. Účastníci jízdy obdrželi upomínkové předměty a naše Tatra opět „Jízdu“ odvedla, tentokrát na území Janovic, kde si je převzala místní jednotka.

Závěrem tohoto ohlédnutí bych chtěl poděkovat starostovi obce p. Blahutovi, panu faráři P. Mgr. Drobiszovi, hlavnímu organizátoru p. Nitrovi a hlavně všem raškovickým hasičům, kteří se podíleli v horkém letním počasí na přípravě i vlastním organizování této, z mého pohledu povedené akce.

Jaroslav Mikoláš, DiS., velitel SDH Raškovice

Památník Raškovic – 10. výročí vytvoření stálé národopisné expozice historie obce a okolí.

Památník Raškovic je připomínkou historie a kultury obyvatel obce i písmácké tradice, kterou založil raškovický rodák Jaroslav Ludvík Mi-

koláš (1889-1979). V roce 1917 zveřejnil poprvé svůj návrh na vytvoření a následné zpřístupnění národopisné sbírky, která by byla věnována lidové kultuře Pobeskydí. Raškovice považoval za centrum této dokumentační činnosti a „Lašsko – Valašské museum“, které plánoval, mělo soustředit nejen hmotné doklady života lidu, ale také zaznamenávat vše ohrožené zánikem změn ve společnosti a ekonomice. Je škoda, že tak výjimečně započaté dílo nemohlo být pro nepříznivé okolnosti dokončeno. Jeho myšlenka veřejně přístupné národopisné sbírky se začala naplňovat v roce 2002 založením Památníku Raškovic.

Památník Raškovic realizovaný díky pochopení občanů, obecní samosprávy i příznivců, dostal na počátku své existence do vínku veliký dar – zájem všech generací zdejších obyvatel o dokumentaci mizejícího světa předků, snahu zachytit prostřednictvím hmotných i obrazových dokumentů vše, co tvořilo jejich svět a co se nám den ze dne stále více vzdaluje.

Záměry na vybudování samostatného objektu pro národopisnou expozici by se nemohly nikdy realizovat bez stálé podpory dárců z řad občanů a zájmu

obecní samosprávy. Jejich postoj je důkazem, že hmotné doklady o životě minulých generací vnímáme jako významnou součást naší historie. Těm, kteří se starají o jejich uchování a zveřejnění patří obdiv a poděkování.

Vlastivědné Sdružení Památníku Raškovic, jehož předsedou je pan Jiří Nitra, je dobrovolným a otevřeným se skupením občanů, které vzniklo ve spojitosti s otevřením Památníku Raškovic a svými aktivitami přispívá zachování poznatků ze života našich předků. Jeho členové a další dobrovolníci se aktivně zapojují do příprav vlastivědných výstav a programů Památníku Raškovic přímo v expozici nebo doplněné a rozšířené v Malé galerii a knihovně.

První kroky k vytvoření sbírky historických předmětů pro stálou národopisnou expozici začaly v roce 2002. O rok později začala evidence všech darů i zápůjček, které se staly základem pro vybavení první části instalace staré jizby. V roce 2004 se expozice mohla dále rozšířit díky tomu, že dárců mezi občany přibývalo. Do poloviny roku 2012 bylo Památníku darováno více než 430 předmětů, kterým je věnována náležitá odborná péče. Většina z nich již byla konzervována, ale mnohé ještě na opravu čekají. Depozitář se naplňuje zemědělským náradím, nádobím, oděvními součástkami, školními pomůckami, fotografiemi a jinými předměty denní potřeby.

Významnou součástí programu Památníku tvoří ediční činnost, která započala vytvořením obrazových a zvukových

dokumentů PRAMENY K VLASTIVĚDĚ POBESKYDÍ.

V dnešní době sblížování a prolínání kultur si možná více než kdy jindy uvědomujeme, že máme někde své kořeny, předky, rodná stavení i památné stromy. Mělo by být naší povinností předat životní zkušenost, která nás pojí s minulými generacemi našim potomkům. Není to pouze povinnost, ale také láska a zaujetí pro všechno, co můžeme ještě zaznamenat, ochránit a zobrazit tak, aby i ostatní měli možnost tyto prameny, provázející nás nepřetržitě, poznat, sdílet se svými blízkými a předávat dál.

První titul Uchovávané lidové tradice zachycuje současnou podobu zvyklostí, jako významné součástí sociální a duchovní kultury zdejších obyvatel. Příprava „palmy“, tradiční obřadní ratolesti ke svěcení o velikonoční Květné neděli a „štěstí“ pro vánoční a novoroční koledu. Také jsou zde zaznamenány tradiční činnosti společné práce při draní peří – „škubačky“, podomácká rukodělná výroba – předení vlny na kolovratu, pletení koše, březové metly, kdy zpracování přírodních materiálů vyžaduje nejen znalost postupů, ale sdělení všeho, co by mohlo posluchače, zejména ty mladší, zajímat. Druhý titul Tradiční lidová strava z podhůří Beskyd je věnován, přípravě tradičních pokrmů včetně dojení a zpracování mléka. Obrazové záznamy byly pořízeny přímo v expozici Památníku Raškovic a demonstrátory byly osobnosti, pro které je dodržování tradice ještě téměř každodenní samozřejmostí. Třetí titul je dokladem skutečnosti, že nejen život zdejších obyvatel, ale také historie kraje, způsob obživy a každodenní život

byly a jsou předmětem zájmu lidopisných pracovníků, majících zde rodové kořeny, již od počátku 20.století. Otisk původních textů Jaroslava Ludvíka Mikoláše Bezkydské Besedy, Památník Raškovic a okolí vydaný v roce 1912, Hospodářská pranostika slezského lidu a také soupis článků tvořících obsah dnes již téměř nedostupných Bezkydských Besed z let 1914-1918. Jen velmi málo obcí by se mohlo pochlubit vydáváním vlastivědného časopisu v době nejtěžší – za 1. světové války. A přece se tak stalo a všichni, jimž jsou originální vydání jednotlivých čísel časopisu nedostupné, mají možnost „listovat“ a využívat údaje, na stránkách časopisu zveřejněné.

Podnětem k vydání čtyř samostatných sborníků bylo desetiletí Malé galerie, sté výročí založení Čtenářsko-vzdělávacího spolku Palacký v Raškovcích, potažmo knihovny v roce 1909 a také jubileum narození Jaroslava Ludvíka Mikoláše. Projekt, jehož cílem i smyslem bylo zaznamenat původní lidovou mluvu jakožto nejvýraznější projev regionální tradice v podobě nářečního slovníku, trval několik let. Jeho konečná podoba byla výsledkem mimořádně časově náročné terénní práce, kontaktů s informátory spojených s ověřováním významu jednotlivých slovních spojení. V konečné podobě má slovník nazvaný „Tradiční mluva podhůří Beskyd-údolí řeky Morávky a Mohelnice“ 2800 výkladových hesel, z nichž každé má čtyři části: výraz pro předmět, činnost, lidské vlastnosti a situace v nářeční podobě, tak jak byly používány ve vyjadřování místních obyvatel, druhou část hesla tvoří ukázka, jak je výraz užíván

v hovorové řeči. Následuje odpovídající výraz ve spisovném jazyce a opět věta odpovídající obsahem větě v nářečí. Takto uceleně zpracovaná podoba tradiční mluvy, nářečí z údolí řeky Morávky a Mohelnice je doplněna historickou a národopisnou studií tohoto regionu a také DVD s audiovizuální ukázkou živého rozhovoru v autentickém prostředí selské jizby Památníku. Texty provází ilustrace žáků Výtvarného oboru Základní umělecké školy ve Frýdku-Místku. Vydání podpořila Nadace OKD. Tato publikace byla velmi příznivě přijata a je ceněna nejen zdejšími občany, pamětníky v údolí Morávky a Mohelnice, ale také odbornou veřejností.

V současnosti se připravuje publikace o zemědělském, řemeslném a průmyslovém podnikání v Raškovicích, neboť zvlášť činnost zdejší papírný a 2 textilních podniků ve své době zařadila Raškovice mezi výjimečné obce našeho regionu. Archivní bádání autorů přináší velmi zajímavé skutečnosti a souvislosti, jejichž stopy jsou patrné dodnes. Zájemci o historii v našem regionu se mají opravdu na co těšit.

Nedílnou součástí programu Památníku jsou tematické výstavy věnované významným výročím institucí, organizací a spolků. Jsou velmi zajímavým doplněním výstav v Malé galerii, která tvoří organickou součást v prostoru Památníku a knihovny. Desátému výročí stálé národopisné expozice historie obce a okolí bude věnovaná samostatná výstava z činnosti za celé její období. V příštím roce budou rovněž samostatné výstavy přibližovat dvě významná jubilea naší obce: 100. výročí založení sboru hasičů a 90 let Měšťanské školy,

kteřá vznikla právě v Raškovicích, jakožto první škola tohoto typu v soudním okrese Frýdek. Projekt tradiční mluvy bude mít pokračování výstavou „Místa paměti“ o místních názvech, coby kulturním dědictvím a faktoru lokální identity, jež připravují v rámci svého projektu odborní pracovníci Ostravské univerzity.

Památník je navštěvován nejen četná knihovny a Malé galerie, ale tvoří také významné a výrazné doplnění výuky žáků zdejší Základní a mateřské školy. Pro turisty a návštěvníky tohoto krásného kraje v podhůří Beskyd je návštěva Památníku příjemným zpestřením i zdrojem poučení a poznání. Těšíme se také na Vaši návštěvu.

Barevné fotografie Památníku si prohlédněte ve fotogalerii na obálce Rašky.

Marie Zemanová

PAMÁTNÍK RAŠKOVIC • MALÁ GALERIE • KNIHOVNA

Sdružení Památníku Raškovice

V Ý S T A V A

**PAMÁTNÍK RAŠKOVIC
2002-2012**

**DOKUMENTY Z ČINNOSTI
STÁLÉ NÁRODOPISNÉ EXPOZICE
HISTORIE OBCE A OKOLÍ
OD JEJÍHO ZALOŽENÍ**

ŘÍJEN 2012 – LEDEN 2013

Otevřeno

ÚTERÝ 12.30 – 17.00

ČTVRTEK 8.30 – 12.00 13.00 – 17.00

Místní knihovna Raškovice Vás srdečně zve na
PRVNÍ SETKÁNÍ PŘIPRAVOVANÉ ŘADY KULTURNÍCH POŘADŮ

Hudebně-literární podvečery

**Tentokrát hudba ze starého rádia
aneb podvečer laděný do jazzu, blues a oldies**

Na jazzovou kytaru zahraje Aleš Nitra

**ČTVRTEK 18. ŘÍJNA 2012 OD 17.00 HODIN
V KNIHOVNĚ RAŠKOVICE**

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

NA ČTVRTEK 15. 11. 2012 PŘIPRAVUJEME

„STŘÍPKY HLINĚNÉ MOZAIKY“ AUTORSKÉ ČTENÍ BLANKY HRUBÉ
Z JEJÍ KNIHY NÁVRAT ZTRACENÉ DCERY A HUDBY SKUPINY ALMÁRA

AKCE BUDOU AKTUÁLNĚ PLAKÁTOVÁNY

Divadlo Jiřího Myrona v Ostravě

Edith, Vrabčák z předměstí

*Petr Malásek – Václav Kopta
taneční muzikál*

*Inscenace mapuje v několika epizodách život slavné francouzské šansoniérky a
snaží se přiblížit divákovi fenomén jménem Edith Piaf - život na ulici „pod
střechou Paříže“, první profesní úspěchy, první zamilování, ale i milostné prohry
a pády na dno života, problémy s alkoholem a drogami, i návrat na scénu.*

PÁTEK 5. ŘÍJNA 2012

ODJEZD AUTOBUSU OD ONDŘÁŠE V 17.30 HODIN

CENA VSTUPENKY

260,- Kč, důchodci, studenti 130,- Kč + 30,- Kč jízdné

VSTUPENKY V KNIHOVNĚ RAŠKOVICE

ÚTERÝ: 12.30 – 17.00

ČTVRTEK: 8.30 – 12.00, 13.00 – 17.00

TEL. 558 692 420

UZÁVĚRKA PŘEDPRODEJE 27. 9. 2012

Poutavé články z historie:

95 let od založení Všeobecného potravního družstva

Pánové Jaroslav Ludvík Mikoláš a Antonín Matula zanechali v obci výraznou stopu nejen v historické, kulturní a společenské oblasti, ale rozhodující zásluhu mají i na založení Všeobecného potravního družstva pro Raškovic a okolí v roce 1917, které mělo přispět k řešení tíživé situace v zásobování obyvatelstva v průběhu první světové války. Ustavující valná hromada se konala 28. ledna uvedeného roku. Členy družstva se při založení stalo 35 místních

a 15 přespolních občanů. Členský příspěvek činil 20 korun.

Družstvo zřídilo prodejnu na dolní konci obce v domě čp. 90. Členská základna se rychle rozrůstala a prosperující činnost zřídila ve středu Raškovíc novou prodejnu v objektu čp. 206. V budově byly navíc dvě bytové jednotky pro zaměstnance a sídlila zde také četnická stanice. Obchod byl zprovozněn v roce 1919.

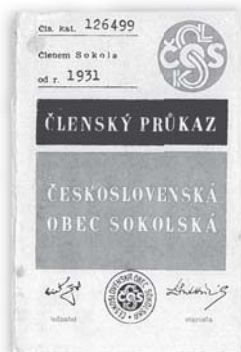
Všeobecné potravní družstvo se pak v roce 1922 sloučilo s konzumním družstvem Budoucnost. Proto nejstarší generace stále praví: Jdu do konzumu nebo do budoucnosti. Po uplynutí 93 let je prodejna stále funkční, současně v rámci družstva COOP Jednoty Frýdek-Místek.

Sokol rovněž slaví významné jubileum – 90 let

Hned po roce založení Jednoty československého orla dochází v Raškovících ke vzniku druhé sportovní organizace – Sokola. Stalo se tak 23. července 1922. V čele stanul starosta Antonín Bárta, poštovník raškovické pošty. Sokol měl 103 členů, cvičilo se v sále hostince manželů Pachlopníkových (stal na místě dnešního Ondráše). Zde Sokol od roku 1928 provozoval i kino Slávia, za éry němému filmu za doprovodu klavíru, později se promítaly filmy ozvučené.

Pro venkovní cvičení a pořádání veřejných vystoupení sloužilo škvárové hřiště na soutoku řek Mohelnice a Morávky.

Většinu informací o Sokolu kronikáři čerpali z péra paní Libuše Lyskové, která podrobně zachytila sportovní historii u příležitosti 50 let od založení Jednotné tělovýchovné organizace v roce 1953.

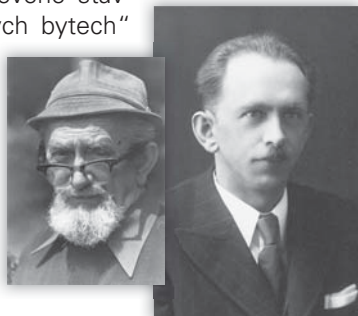

Původní vzhled hasičské zbrojnice zanikl přestavbou v šedesátých letech minulého století, kdy byla rekonstruována do dnešní podoby. Byl v ní zřízen i byt pro řidiče požárního auta.

č. p. 388. Do jejích domácnosti

docházela vypomáhat paní Bedřiška Mecová z Raškovic, která ještě žije v Domově důchodců v Komorní Lhotce a má 94 let. I poté, co se paní učitelka Talandová z Raškovic odstěhovala v roce 1938 byla spolu v přátelském kontaktu. Paní učitelka Talandová také vypomáhala ve Vyšních a Nižních Lhotách.

Ke své penzi dostávala jako „stoletá“ finanční příspěvek jubilejních 1 000,- Kč- od starosty města Poličky.

Zvláštní poděkování za spolupráci při získávání bližších, osobních informací o paní Talandové patří :

Marii Talandové-Benešové, Ing. CSc.

Pavlu Talandovi RNDr.

Petru Talandovi, Ing.arch.

Mgr Haně Kachtíkové, ředitelce ZŠ a MŠ Raškovice

Anežce Nitrové, kronikářce obce Raškovice

M. Bůžková, V. Lomica, rodák z Poličky

Zbojník Ondráš z pohledu dneška

V roce 2015 (v noci z 31. 3. na 1. 4.) tomu bude přesně 300 let od zavraždění nejznámějšího beskydského zbojníka Ondráše ze sousedních Janovic. Jeho zbojnická činnost je za ta léta opředena řadou pověstí a legend, které z něj vytvořily lidového hrdinu, jenž bohatým bral a chudým dával. Jak ale ukazují výzkumy historiků z poslední doby, je reálná pravda poněkud jiná. Bylo např. zjištěno, že v soudních protokolech zbojníci nikterak nevystupují jako zastánci chudých a utlačovaných, ani jako vůdci selského odboje proti pánům. Zbojnickou činnost berou jako určitý způsob obživy a je jim vcelku jedno, od koho ji získají. Jestli od bohatce nebo od chudáka. Úplné pravdy se ale

asi nebude možno zcela dopátrat. Možná je to tak i dobře, protože z hrdiny by se mohla lehce stát postava spíše záporná, se kterou je potřeba se rázně vypořádat za jakéhokoliv společenského zřízení, ať už feudálního nebo i toho dnešního.

Ondráš (Ondřej Fuciman, někdy též zvaný Šebesta) se narodil 13. 11. 1680 jako prvorozený syn z osmi sourozenců. Jeho otec Ondřej Fuciman starší (matka Dorota) byl bohatým fojtem v Janovicích. Dle nedoložených zpráv chodil do školy ve Skalici. Později, dle některých badatelů, navštěvoval latinskou školu v Těšíně, dle jiných, piaristické gymnázium v Příboře. Z něho byl údajně pro vážné kázeňské přestupky vyloučen. Někdy mezi léty

1695 1698 odchází pravděpodobně k vojsku. Tam se v roce 1708 dostává do nějakých složitých problémů (údajně se mělo jednat o vraždu), které řeší dezercí. Ta je samozřejmě i tehdy přísně trestána, což mohl být jeden z faktorů, proč utíká do hor a dává se ke zbojnické tlupě. Druhým, neméně významným faktorem, může být smrt panského drába Vávry (toho času malenovického fojta) v roce 1709, který se snažil svádět Ondrašovu milenkou (dceru staroměstského fojta). Při krmašové muzice v hospodě na fojstství ve Starém Městě zbili spolu s jeho bratrancem Jurášem (Jiří Fuciman z Malenovic), Kovaříkem z Raškovic a dvěma dalšími, záletného fojta tak, že těžkým zraněním podlehl.

Lze soudit, že činnost Ondrašovy zbojnické bandy začala někdy v létech 1709-1711. Měla okolo 30-ti členů. V dochovaných protokolech z výsledků zatčených zbojníků se objevuje 29 jmen, z nichž 5 je přímo z Raškovic [Pavlosek Bartoloměj a jeho syn, Bajtek Jan (zvaný Kovařík), Dvořák Kuba a Stříž]. Tlupa přepadávala a rabovala nejen v Pobeskydí a Kravařsku, ale též v přilehlých oblastech Polska a Uher (Slovensko). Pozornost zbojníků byla zaměřena nejen na bohaté a majetné. Oloupili každého, třeba i chudého pocestného. Je známo, že např. v Raškovicích přepadli zámeček (později hospoda, byla r. 1923 přestavěna na Měšťanskou školu) i v přítomnosti hraběte Pražmy. Přepadli také hostinec „U Zobavy“ (č. p. 4; název dle prvního majitele, později lidově zvaný Zobava), kde během tancovačky sebrali co se dalo a lup odvezli na vozech koňmi hostinského.

Zbojníci přebývali v řadě úkrytů, převážně v prostoru Lysé hory, Radhoště a Ondřejníka. Navíc měli v celém rajonu

své působnosti vždy svá místa, kde se mohli ukrýt v případě nenadálého nebezpečí. Samotný Ondráš měl své skryše i v některých vesnicích. Povídá se, že jedna z nich, v Raškovicích, se dochovala dodnes. Jedná se o roubenou chalupu se sedlovou střechou (č. p. 69, parcel. č. 125) stojící na „dolním konci“ Raškovic po levé straně silnice směrem na Skalice (kdysi majetek pana „Tuny“ Uherka, dnes paní Anny Krupové). V Raškovicích byl Ondráš údajně též častým hostem místního fojta Jury Šebesty zvaného Hudec, který byl fojtem v létech 1702-1735. Budova fojstství (č. p. 62, poblíž autobusové zastávky „U Stříže“) byla v roce 2011 novým majitelem panem Miarkou přestavěna, ale rozměry i původní vzhled zůstaly zachovány.

Snaha vrchnosti vypořádat se s Ondrášem a jeho kumpány byla podpořena vypsáním odměny 100 dukátů a udělením milosti tomu, kdo přivede Ondráše živého či mrtvého. Likvidace zbojnické bandy by se i přesto patrně tak lehce nezdařila, nebýt zrady mezi zbojníky samotnými. V noci z 31. 3. na 1. 4. 1715 při návštěvě Ondráše a jeho 7 druhů v Horákově krčmě „U matky Hedviky“ ve Sviadnově (č. p. 45) byl Ondráš zákeřně zavražděn svým kamarádem Jurášem. Z protokolu výsledků zbojníků je známo, že během muziky, když dcera hostinské Pastrňákové Hedvika vyzvala Ondráše k tanci, vytrhl mu Juráš obušek z ruky a jedinou ranou do hlavy ho zabil. Je možné, že motivem vraždy mohla být, kromě vysoké odměny, také Jurášova žárlivost a svou roli zcela určitě sehrál i alkohol. Poté bylo Ondrašovo tělo dopraveno zbojníky na frýdecký zámek, kde bylo katem rozčtvrceno a jeho části byly, pro výstrahu, rozvěšeny u hos-

pod pod zámeckým kopcem, ve Starém Městě, u městského lesa a v Janovicích. Juráš, místo slíbených 100 dukátů dostal statek na Morávce ve Vlaském. Jelikož se i nadále věnoval zbojničení (bylo to zřejmě pohodlnější než těžká práce na statku), byl 20. 8. 1716 spolu s dalšími 4 zbojníky, pod záminkou vyplacení slíbené odměny, vylákán do Těšina a tam 17. 4. 1717 popraven lámáním v kole. Převážná část dopadených zbojníků byla buď oběšena nebo odsouzena na galeje, eskortována do Rijeky a tam přikována k veslům. Lze zřejmě souhlasit s názorem janovického kronikáře, že chudý lid té doby, z obavy o své skromné živobytí, přijal dopadení

potulujících se zbojníků (zlodějů) se značnou úlevou.

Kdo by měl zájem se výše zmíněnou problematikou zabývat podrobněji, pak lze vřele doporučit knihu Jiřího Tichánka (2009): „Ondráš – po stopách legendárního zbojníka“, ze které, kromě internetové literatury, převážně čerpal i autor tohoto příspěvku. Kniha je také k dispozici v Místní knihovně v Raškovicích. Autor si dovoluje touto cestou poděkovat vedoucí knihovny paní Marii Zemanové za pozorné pročtení rukopisu, věcnou diskuzi a řadu podnětných připomínek.

*Prof. RNDr. Richard Pastorek, CSc.
čtenář knihovny Raškovice*

Sociální služby a my

Dne 21. 8. 2012 se uskutečnilo na obecním úřadě jednání starosty obce a pracovníků odboru sociálních služeb Magistrátu města Frýdku-Místku. Pracovnice magistrátu navštívily naši obec s nabídkou vzájemné spolupráce v oblasti sociální práce a sociálních služeb.

Návštěva navázala na seminář pro starosty obcí ve správním obvodu statutárního města Frýdek-Místek, který se uskutečnil na konci května tohoto roku. Zde se, kromě aktuálních novinek v této oblasti v souvislosti s probíhající sociální reformou, hovořilo zejména o podobě spolupráce mezi obcemi v oblasti sociální péče v oblasti uspokojování potřeb občanů. Magistrát města Frýdku-Místku jako obec s rozšířenou působností do konce roku 2011 vyplácel dávky osobám v hmotné nouzi a osobám se zdravotním postižením příspěvek na péči. Výplata všech sociálních dávek byla od 1. ledna 2012 sjednocena a přenesena na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR. Další významnou změnou, která byla hlavním tématem zmíněné návštěvy, je nová povinnost Magistrátu města Frýdku-Místku koordinovat na území svého správního obvodu poskytování služeb a činnosti sociální práce tak, aby byly řešeny nepříznivé sociální situace občanů a realizováno jejich sociální začleňování. Odborná sociální práce, prostřednictvím které je poskytována pomoc seniorům, rodinám s dětmi, nezaměstnaným, osobám se zdravotním postižením a duševním onemocněním, osobám s různým stupněm omezení k právním úkonům, osobám, které o někoho pečují, osobám ohroženým sociálním vyloučením, ohroženým rizikovým způsobem života, obětem agrese, domácího násilí nebo trestné činnosti, osobám bez přístřeší a také imigrantům, je tedy od letošního roku zajišťována sociálními pracovníky Magistrátu města Frýdku-Místku.

Pracovnice odboru sociálních služeb magistrátu nabídly naší obci spolupráci formou podílení se na komunitním plánování sociálních služeb, což by mohlo zvýšit dostupnost sociálních služeb našim občanům. Co se tedy očekává od nás? Základem navázání vzájemné spolupráce je především znát potřeby našich občanů. Ne všechna přání jsou realizovatelná a ne všechny potřeby je možno i při nejlepší vůli naplnit. Co ale chtějí a potřebují naši občané? Najít odpověď na tuto otázku by nám mohly pomoci výsledky dotazníku, který přikládáme do aktuálního čísla zpravodaje. Vyplněné dotazníky prosím odevzdejte do 31.10.2012 na obecní úřad paní Taichmanové, kancelář č. 11 nebo vhodte do schránky u vchodu.

Obracíme se proto na občany s prosbou, aby věnovali tomuto dotazníku pozornost s vědomím, že různé nepříznivé sociální situace mohou potkat v životě každého z nás a jen pokud budeme připraveni, je možné zajistit cílenou a efektivní pomoc.

Rodinná a manželská poradna ve Frýdku-Místku ve spolupráci se Statutárním městem Frýdek-Místek, oddělením sociálně právní ochrany dětí, v rámci probíhající kampaně „Dejme dětem rodinu“, má za cíl seznámit veřejnost s problematikou náhradní rodinné péče, jejími formami a oslovit a získat nové zájemce o náhradní rodičovství.

V životě lidském se někdy stává, že vše není tak, jak má a jak se očekává. Pod pojmem rodina si vždy představujeme rodiče a jejich děti. Ve společnosti však existují i rodiče bez dětí a děti bez rodičů. Právě tento problém řeší náhradní rodinná péče.

Obecně se předpokládá, že dobrým rodičem můžeme být všichni, když je snaha a dobrá vůle. Dlouholeté zkušenosti v této problematice, ale ukazují, že pouze láska k dětem, obětavost, dobré srdce a materiální jistoty nestačí.

Děti, které nevyrostají ve vlastní biologické rodině, mají celou řadu specifických potřeb. Základní pouto k vlastním rodičům bylo přetrženo bez jejich vědomí a viny. Není v silách žádného takového dítěte tuto situaci snadno a bez následků zvládnout. Být opuštěn svými rodiči, nebo ztratit vlastní rodiče je těžký osud, se kterým se dítě bude vyrovnávat celý život. Právě proto je nesmírně důležité, aby náhradní rodiče byli vybaveni dostatečnými znalostmi a dovednostmi, pomocí kterých péči o tyto děti zvládnou. Život ve fungující rodině je pro dítě zásadním vkladem pro jeho další spokojený život.

V měsících září až prosinec 2012 proběhnou v prostorách poradny informativní setkání, ve kterých se zájemci dozví, co všechno náhradní rodinná péče obnáší, kdo se může stát náhradním rodičem a co pro to musí udělat. Cílem je získání jejich reálné představy o vlastních možnostech a předpokladech pro náhradní rodinnou péči.

Připravovaná setkání se uskuteční v měsíci září, říjnu, listopadu a prosinci. O konkrétních termínech Vás budeme informovat.

Tělovýchovná jednota Pražmo-Raškovice

Prázdninová činnost v TJ byla soustředěná hlavně a opravy areálu fotbalového hřiště a samozřejmě také na letní přípravu hráčů. Dále zde byla uspořádána setkání sdružení, spolků a zaměstnanců podniků.

Letní klid na hřišti byl využitý k letnímu ošetření travnaté plochy, odplevelení, podsetí poškozených míst, provzdušnění a přihnojení. Vytrvalá práce s povrchem hřiště přinesla po problémech se zavlažováním v letošních suchém létě své ovoce, po posečení bylo vidět, že trávník prošel ozdravnou kúrou.

Zrekonstruovaný byl zavlažovací systém, opravy se dočkaly také hráčské šatny, branky, zábradlí, lavice a hlasatelna a to také za přispění příznivců kopané, za což jim děkujeme.

Letní příprava mužů spočinula hlavně v trénincích úterý a čtvrtek a dvou přátelských utkáních u hostujících týmů. Přípravka, žáci a dorost trénovali střídavě pondělí, středa a pátek.

Celkem 3 fotbalové týmy vstoupily do podzimní části soutěží 2012-2013. Zastoupení máme v soutěžích žáků, dorostu a mužů, celkem 65 hráčů. Velmi si ceníme práce s mládeží, z níž vyrůstají nové posily pro soutěž mužů.

Na druhé straně desetileté působení mužů v I. A třídě je pro naši TJ úspěchem a dobrou vyhlídkou možnosti dalšího působení našich odchovanců.

V aktuálních tabulkách soutěží jsou umístění:

Starší žáci OP sk. „A“

(do uzávěrky tabulka nezveřejněná)

Muži 1.A třída sk. „B“

TJ Bystřice	12 bodů
Petřvald na Moravě	9 bodů
Vendryně	9 bodů
SK Beskyd Neladná	7 bodů
SK Brušperk	7 bodů
Smilovice	7 bodů
FC Biocel Vratimov	7 bodů
Pražmo-Raškovice	7 bodů
SK Šenov	4 body
FK Baník Albrechtice	3 body
Sokol Dolní Lutyně	3 body
SK Stonava	1 bod
TJ Durman Staré Město	1 bod
Sokol Stará Bělá	0 bodů

Starší dorost OP sk. „A“

1. Pražmo-Raškovice	9 bodů
2. Václavovice	9 bodů
3. Sedliště	9 bodů
4. Dobrá	6 bodů
5. Řepiště (Lisk.)	6 bodů
6. Fryčovice	6 bodů
7. Metylovice	6 bodů
8. Janovice	4 body
9. Kozlovice	3 body
10. Hukvaldy	1 bod
11. Neladná	1 bod
12. Palkovice	1 bod

Rádi bychom všechny příznivce sportu a kopané pozvali na další utkání podzimní části soutěží, a to nejen mužů, ale také žáků a dorostu a tím podporu v jejich úsilí a také reprezentace obce.

Těšíme se na vaše návštěvy ať fotbalové, nebo při kulturních či společenských akcích.

za výbor TJ Pražmo-Raškovice
Břetislav Jančálek, předseda

Volejbalový klub Raškovice

VÝSLEDKY TURNAJŮ POŘÁDANÝCH VK RAŠKOVICE NA VOLEJBALOVÝCH KURTECH - 2012

„MALÁ CENA BESKYD“

- volejbalové turnaje mládeže - **9.6 - 10.6.2012**

Vzhledem k počasí se k turnaji v sobotu prezentovalo pouze 4 družstva žaček a 3 družstva žáků.

Žačky:

Žačky hrály na dva vítězné, bohužel se turnaj k vytrvalému dešti nedohrál. Odehrály se pouze 4 utkání s těmito výsledky:

Raškovice - Frýdek-Místek B 2:0

Raškovice - Frýdek-Místek A 0:2

FM A - Ostrava 2:0

FM B - Ostrava 0:2

Žáci:

Žáci hráli na dva vítězné sety, vzhledem k nepříznivému počasí se odehrálo jen 1 kolo.

1. ŠSK BESKYDY

1. DHL Ostrava A

2. DHL Ostrava B

Juniorky a kadetky:

V neděli se k turnaji prezentovalo 15 družstev juniorek a kadetek. Bohužel z řad chlapců se dalo dohromady jen družstvo domácích Raškovic a ŠSK Beskydy. Počasí se po sobotě umoudřilo a turnaj proběhl za velice příznivého počasí.

Celkové konečné pořadí:

1. Ostrava JUN. „A“
2. Sokol FM JUN. „A“
3. Ostrava JUN. „B“
4. Sokol FM - VRBIČI
5. SG Ostrava
6. Sokol FM - HELSINKY
7. Ostrava KKY
8. Metylovice
9. Hnojník
10. Sokol FM „B“
- 11. Raškovic**
12. Sokol FM KKY - JEDENÁCTKA
13. Krnov
- 14-15. Poruba
- 14.-15. Třinec

Ceny si odvezla všechna družstva, která v sobotu a v neděli do Raškovic přijela.

„SMÍŠENKY“

- turnaj smíšených družstev - **21.7.2012**

Volejbalového turnaje smíšených družstev se v Raškovicích v sobotu 21.7.2012 zúčastnilo celkem 12 družstev. Zahájení proběhlo v 9.00 hodin, a přesně v tutéž dobu začalo pršet. Avšak i přes trvalý dvouhodinový déšť turnaj začal na všech čtyřech připravených antukových kurtech. V poledne přestalo pršet a celý turnaj proběhl ve sportovní atmosféře a s nadšením jednotlivých družstev a hráčů až do posledních finálových utkání, které končily v pozdních odpoledních hodinách.

Celkové konečné pořadí:

1. Sbiraniko
2. Sokol FM
- 3. Raškovic** (Jirka, Vojta, Jakub, Jarek/Zbyněk, Alča, Šárka)

4. Tučňáci (Prostějov)
5. S.T.O.H
6. Obnova
7. Dan TÝM
8. Lysá hora
9. Hnojník
10. Veidec
11. Finstal
12. ČSAD

POHÁR JAROMÍRA VYBÍRALA

- turnaj žen a juniorek - **18.8.2012**

Za krásného počasí se do Raškovic sjelo celkem 21 družstev žen a juniorek. Na kurtech se utkala družstva hrající převážně krajský přebor I. a II. třídy.

Konečné pořadí:

1. Sokol FM
2. Ostrava-juniorky
3. Frýdlant
4. Veveranky (Orlová)

VK Raškovice byl zastoupen dvěma družstvy, z nichž družstvo „mladošek“ ve složení Verča Jerglíková, Verča Bartošová, Petra Bartošová, Danka Kobylková, Marta Valošková a Sylva Bruncková postoupily ze druhého místa do čtvrtfinálové skupiny mezi nejlepšími 8 družstev.

Družstvo ve složení Verča Herníková, Soňa Jerglíková, Eva Blahutová, Věrka Kurečková, Magda Štefková a Šárka Sonnková skončily ve své skupině na 3. místě a k postupu jim chybělo vyhrát jeden set, z celkových 3 utkání hraných na dva hrané sety.

MEMORIÁL JOSEFA SALÁTA

- turnaj mužů a juniorů - **19.8.2012**

Za krásného počasí v neděli přijelo do Raškovic celkem 23 družstev. Přijely také extraligové týmy z Ostravy pod vedením Tomáše Zedníka a z Brna a druholigové týmy z Havířova a Palkovic. Za Palkovice mimo jiné nastoupil také olympionik v beachvolejbale Přemysl Kubala.

Konečné pořadí:

1.	Ostrava A (extraliga)	3.	Sebranka (Havířov - liga)
2.	Chudák pes (Brno+Havířov-extraliga)	4.	Bobrový koule (VŠB Ostrava)

SEZÓNA 2012/2013

MINIVOLEJBAL 1.- 4.TŘÍDA

VOLEJBALOVÁ PŘÍPRAVKA pro všechny děti z **druhé, třetí a čtvrté třídy** je zaměřena na pohybové a míčové hry, obratnost, rychlost, přehazovanou přes volejbalovou síť a barevný minivolejbal organizovaný ČVS. V tomto školním roce se budeme scházet v období říjen-duben každé pondělí a úterý od 15.00 – 16.30 v tělocvičně v Raškovicích.

Na všechny děti se těší trenérka Šárka Sonnková, tel.732 241 173, sarka.sonnkova@seznam.cz

ŽÁCI A ŽAČKY 5. – 9.TŘÍDA

NIKDY NENÍ POZDĚ, s volejbalem se dá začít v páté, ale i v sedmé nebo v deváté třídě. Všechny holky a všichni kluci, kteří se chtějí naučit hrát volejbal a chodí minimálně do páté třídy se mohou přihlásit. Družstvo žáků a žaček je v této sezóně přihlášeno do okresního přeboru mládeže. Tato soutěž se hraje jednou za měsíc v sobotu nebo v neděli turnajovým způsobem. **Tréninky** v období říjen-duben probíhají **v tělocvičně v Raškovcích v pondělí od 16.30-18.00 a ve středu od 15.30-17.00 hodin.**

Na všechny kluky a holky se těší trenérky Pavla Kohutová (605478222, paja.kohutova@seznam.cz) - volejbal hraje od čtvrté třídy, 6 let již hraje úspěšně krajský přebor žen na postu smečarky a Veronika Jerglíková (725500117, jerglikovaveronika@seznam.cz) - volejbal hraje od 7 třídy, minimálně 5 let hraje úspěšně krajský přebor žen na postu blokačky, nejtalentovanější hráčka VK Raškovice).

KADETKY – kategorie (15.-17.let)

Již druhou sezónu budou naše hráčky, které se již pátým rokem učí hrát volejbal a třetím rokem hrají krajské soutěže pod vedením p. Jiřího Biolka, hrát soutěž krajského přeboru kadetek. Tréninky kadetek budou probíhat v tělocvičně v Raškovcích ve středu od 18.00-19.30 a v pátek od 16.00-18.00 hodin.

ROZPIS SOUTEŽE – KP - KADETKY

14.10. 10:00	Frenštát p.R. - Raškovice
21.10. 10:00	Raškovice - Sokol Poruba
04.11. 09:00	Polanka n. O. - Raškovice
10.11. 10:00	Raškovice - Palkovice
17.11. 10:00	Raškovice - Stará Bělá
25.11. 09:00	Karviná - Raškovice
01.12. 10:00	Raškovice - Kopřivnice
08.12. 10:00	TJ Ostrava B - Raškovice
26.01. 10:00	Raškovice - Frenštát p.R.
02.02. 09:00	Sokol Poruba - Raškovice
09.02. 10:00	Raškovice - Polanka n. O.
17.02. 09:00	Palkovice - Raškovice
23.02. 10:00	Stará Bělá - Raškovice
03.03. 10:00	Raškovice - Karviná
09.03. 10:00	Kopřivnice - Raškovice
16.03. 10:00	Raškovice - TJ Ostrava B

Domácí utkání se hrají v tělocvičně ZŠ Morávka nebo ZŠ Dobrá, v případě vyčerpání tělocvičny na Morávce, jedná se o utkání 9.2. a 16.3.2013, se bude hrát v tělocvičně ZŠ Dobrá. Kvalifikace do 1.ligy je ve dnech 26. - 28.4. 2013

ŽENY - kategorie věkem neomezená :-)

Ženy v letošní sezóně hrají opět krajský přebor žen II. třídy, a znovu se budou snažit postoupit do krajského přeboru I. třídy. K tomuto postupu už dva roky chybí družstvu žen pouze jedno vítězné utkání v sezóně navíc. Družstvo má širokou základnu 15 hráček na soupisce. Všechny, kromě dvou hráček, jsou od svých volejbalových začátků členkami volejbalového oddílu v Raškovících. Tréninky žen, hrajících krajský přebor, budou probíhat ve čtvrtek od 17.00-19.00 hodin v tělocvičně ZŠ Dobrá. Ženy trénují pod vedením hráček Šárky Sonnkové, Soni Jerglíkové a Evy Blahutové.

Tréninky pro všechny ženy VK Raškovice, které mají stále zájem si zahrát volejbal jen tak pro radost, budou v tělocvičně v Raškovících každé pondělí od 18.00-19.30 hodin.

ROZPIS SOUTEŽE – KP II.TŘÍDY-ŽENY

22.09. 10:00	Třinec	- Raškovice
06.10. 10:00	Raškovice	- Kozlovice
13.10. 10:00	Kopřivnice	- Raškovice
20.10. 10:00	Raškovice	- Palkovice C
03.11. 10:00	Štramberk	- Raškovice
10.11. 14:00	Metylovice	- Raškovice
17.11. 10:00	Raškovice	- Kunčice p.O.
24.02. 10:00	Raškovice	- Třinec
02.03. 09:00	Kozlovice	- Raškovice
09.03. 10:00	Raškovice	- Kopřivnice
16.03. 09:00	Palkovice C	- Raškovice
23.03. 10:00	Raškovice	- Štramberk
06.04. 10:00	Raškovice	- Metylovice
03.04. 10:00	Kunčice p.O.	- Raškovice

Finále a skupina útěchy bude ve dnech 4.5. a 11.5.2013.

Domácí utkání se hrají v tělocvičně ZŠ Morávka. V případě vyčerpání tělocvičny na Morávce se bude hrát v ZŠ Dobrá 17.11.2012.

MUŽI - kategorie věkem neomezená :-)

Muži nastoupili do letošní sezóny okresního přeboru opět oslabeni o talentované hráče, kteří již jako junioři hráli na "hostování extraligu" za ŠSK Beskydy a nyní nastupují za týmy mužů hrající 2. ligu (třetí nejvyšší volejbalovou soutěž). Jakub Boháčik nastupuje jako "hostující" hráč v týmu mužů TJ PALKOVICE a Patrik Taichman a Ondřej Kopera jako "hostující" hráči v týmu mužů LIGNUM MORÁVKA. Družstvo hraje a trénuje pod vedením p. Jiřího Biolka. Na trénincích jsou vítáni všichni muži, kteří dříve hráli nebo stále hrají aktivní volejbal a chtějí se zapojit do volejbalového dění v Raškovicích. Neváhejte a přijďte mezi nás...

Tréninky mužů probíhají každý pátek od 18.30-20.00 v tělocvičně ZŠ Morávka.

ROZPIS SOUTĚŽE – OP MUŽI

30.08. 18:00	VK Raškovice A	-	TJ Sokol Mosty u Jablunkova A
07.09. 18:00	TJ Sokol Frýdek - Místek B	-	VK Raškovice A
11.09. 18:00	VK Raškovice A	-	TJ Sokol Hnojník B
14.09. 18:00	VK Baška A	-	VK Raškovice A
21.09. 17:30	VK Raškovice A	-	Tělocvičná jednota Sokol Staříč A
25.09. 17:30	TJ Sokol Nýdek A	-	VK Raškovice A
02.10. 17:30	VK Raškovice A	-	SK Tranovice A
05.10. 17:30	TJ Sokol Frýdek - Místek A	-	VK Raškovice A
12.10. 17:30	VK Raškovice A	-	TJ Sokol Hnojník A
19.10. 17:30	TJ Jäkl Karviná B	-	VK Raškovice A

Domácí utkání se hrají na kurtech v Raškovicích. V případě nepříznivého počasí se hraje v tělocvičně na Morávce.

VEŠKERÉ INFORMACE O ČINNOSTI VK RAŠKOVICE NAJDETE NA
www.vkraskovice.cz

www.joga-karakal.cz www.joga-karakal.cz

**ŠKOLA JÓGY KARAKAL VÁS PO PRÁZDNINÁCH
OPĚT ZVE DO PŘÍJEMNÉHO PROSTŘEDÍ
OÁZY ZDRAVÉHO A ŠTASTNÉHO ŽIVOTA
V RAŠKOVICÍCH**

JÓGA

**SRDEČNĚ ZVEME SENIORY!
NIKDY NENÍ POZDĚ ZAČÍT.
I VE VYŠŠÍM VĚKU MŮŽE
VAŠE TĚLO BÝT OHEBNÉ,
VAŠE MYSL MLADÁ**

**A MŮŽETE PROŽÍVAT RADOST ZE ŽIVOTA.
NEVÁHEJTE A PŘIJĚTE V ÚTERÝ 19. 9. DO OÁZY.
OTEVÍRÁME NOVÝ KURZ
A ZDENĚK ŠEBESTA SE NA VÁS MOC TĚŠÍ!**

Rozvrh kurzů

Pondělí		17.15 - 18.45	19.00 - 20.30
		pokročilí	4. ročník
Úterý	16.00 - 17.30	17.45 - 19.15	
	senioři 1. ročník	začátečníci 1. ročník	

Cvičení začínají v týdnu od 17. září 2012

Můžete se přihlásit telefonicky 558 633 340, 607 720 251
nebo v prvních cvičeních

NA SETKÁNÍ S VÁMI SE MOC TĚŠÍ UČITELÉ ŠKOLY JÓGY KARAKAL

ASPV

V červenci proběhl na volejbalových kurtech v Raškovicích letní tábor pro nejmenší děti. Zájem byl veliký a tak měly organizátorky pod vedením Jany Hyrňkové plné ruce práce všechny děti uhlídat a především zabavit. Počasí bylo po celou dobu nádherné, děti sportovaly, vyráběly, podnikaly výlety do okolí. Fotografie z tábora můžete shlédnout na http://aspvraskovice.rajce.idnes.cz/letni_tabor_2012/

Hodiny cvičení organizované ASPV pod vedením Hanky Felcmanové budou probíhat v tělocvičně v Raškovicích v těchto hodinách. Případné změny budou uvedeny na www.vkraskovice.cz.

ÚTERÝ 18.00 – 19.00
19.00 – 20.00
STŘEDA 17.00 – 18.00
ČTVRTEK 18.00 – 19.00
19.00 – 20.00

Pilates nebo cvičení na balonech
Cvičení
Rodiče s dětmi
Pilates nebo cvičení na balonech
Aerobic

Dája
Jana
Dáša + Natal
Hanka
Renča

*„Zasej myšlenku, sklidiš čin, zasej čin, sklidiš zvyk, zasej zvyk, sklidiš charakter,
zasej svůj charakter, sklidiš svůj vlastní osud.“ Bhagavadgíta*

MILÍ PŘÁTELÉ,

ŠKOLA JÓGY „KARAKAL“ ve Frýdku - Místku Vás srdečně zve na prodloužený víkend

DUCHOVNÍ ZÁSADY JÓGY

Kromě klasické „vnější jógy“, tj. prohlubování techniky ÁSANŮ a pránájámické zkvalitňování dechové kultury, je seminář zaměřen na tzv. „vnitřní jógu“, na prohloubení informací o koncentraci, statické meditaci, meditaci v chůzi a tanci i na „vnitřní síly“, které v sobě máme a které nám mohou pomoci zkvalitnit náš život. Část programu bude navíc zaměřena na prevenci i léčebné postupy, které jóga nabízí v oblasti zdraví. V průběhu semináře je možno si také domluhnout osobní konzultace s učiteli jógy.

O své celoživotní zkušenosti se s Vámi podělí Zdeněk Šebesta, Lenka Kovalová a Danka Mořkovská.

Místo konání kurzu:

Penzion u přehrady, MORÁVKA, Beskydské Himaláje

Doba konání:

od čtvrtku. **18. října 2012** (registrace 17,00 - 18,00 hodin)
do neděle **21. října 2012** (končí obědem)

Strava:

vegetariánská, začíná večeří ve čtvrtek a končí obědem v neděli

Ubytování:

2-3 lůžkové pokoje, s vlastním sociálním vybavením

V Penzionu je možnost využití sauny, klasické a reflexní masáže

Spojení autobusem:

ÚAN Ostrava AS F-M Morávka, Lipové

14.30 15.09 (15.53) 15.55

16.10 16.01 16.42 (+ cca 15 min. pěšky – 1350m)

16.10 16.52 17.45 (+ cca 15 min. pěšky – 1350m)

(Spoje prosím ještě ověřte)

S sebou vezměte:

Cvičební úbor, přezůvky, podložku na cvičení a dobrou náladu

Cena:

2 300,- Kč, pro důchodce a studenty 2 150,- Kč

Příhlášku se zálohou 1000,-Kč (složenkou typu C) můžete **zaslat** na adresu:

ZDENĚK ŠEBESTA, Lískovecká 1756, 738 01 FRÝDEK-MÍSTEK - **do 12. října 2012** nebo elektronicky na e-mailovou adresu joga-karakal@seznam.cz a zálohu převodem na číslo účtu 176952849/0300, ČSOB, Frýdek-Místek, variabilní symbol: uvádějte datum svého narození a jako poslední číslo - číslo kurzu - 8 (příklad variab. Symbolu: 2205598, narození 22. května 1959).

V případě zrušení účasti ze strany přihlášeného zálohu nevracíme (s výjimkou lékařského potvrzení o nemoci nebo z vážných rodinných důvodů).

Neobdržíte-li po zaslání Vaší přihlášky do 7dnů jiné vyrozumění, považujte ji za přijatou.

Pokud chcete být ubytováni s některým konkrétním účastníkem kurzu, prosím uveďte na přihlášce.)

Zálohu nutno v každém případě zaplatit do 12. října 2012.

Další informace Vám rádi zodpoví:

Odborně - **Zdeněk Šebesta** 558 633 340, **Lenka Kovalová** 607 720 251

Organizační - **Lenka Chamrádová** 737 617 841, email joga-karakal@seznam.cz.

Více informací o nás najdete na www.joga-karakal.cz.

Moc se na Vás těšíme!

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA SEMINÁŘ – DUCHOVNÍ ZÁSADY JÓGY - MORÁVKA 18.-21.10.2012

jméno a příjmení.....dat. narození.....zaměstnání.....

bydliště..... PŠČ..... telefon:.....

email..... zdravotní stav.....

záloha placena **A** - složenkou **B** - převodem **C** – osobně v kurzech (zaškrtni nebo zvýrazni)

vedne..... podpis.....(v elektronické podobě není potřeba)

Informace držitelům průkazu ZTP a ZTP/P k parkovacím průkazům

dosavadní označení do automobilu se symbolem invalidního vozíku

nová parkovací karta pro osobu těžce zdravotně postiženou

Opakovaně upozorňujeme, že pro osoby se zdravotním postižením byl v roce 2011 zaveden nový druh parkovacího průkazu, který nahrazuje dosavadní označení O1 se symbolem invalidního vozíku. Držitelé těchto označení je mohou používat pouze do ukončení jejich platnosti, tedy do 31. prosince 2012!!! Proto je nutné provést výměnu včas.

K měsíci srpnu je vydáných pouze 1017 nových parkovacích průkazů. Stále je tedy potřeba během čtyř měsíců vyměnit ještě nejméně 2000 původních označení. V současné době je možno si potřebnou výměnu vyřídit bez čekání. K závěru roku lze předpokládat, že se vyřizování parkovacích průkazů nepříjemně protáhne. Můžete se ocitnout ve frontách s velmi dlouhou čekací dobou a je velmi pravděpodobné, že si průkaz nestihnete vyměnit včas a nebudete tak mít možnost jej využívat!

Jaké doklady je nutné mít s sebou?

- občanský průkaz
- průkaz mimořádných výhod (ZTP, ZTP/P)
- 1 ks aktuální fotografie 35 x 45 mm
- původní označení motorového vozidla (vozíček v modrém poli)
- rodný list zdravotně postiženého dítěte (jestliže vyřizuje zákonný zástupce)
- listinu opatrovníka nebo usnesení o ustanovení opatrovníka (pokud je ustanoven opatrovník)
- přítomnost zmocněnce za osobu, která není schopna podpisu + lékařské potvrzení o této skutečnosti

Kde se výměna provádí?

**Magistrát města Frýdku-Místku
odbor sociální péče
oddělení terénní práce
s nezaměstnanými a rodinou**

**Palackého 115
738 22 Frýdek-Místek**

Tel.: 558 609 690, 558 609 606

úřední hodiny:

Po, St 08:00 – 17:00
Čt 13:00 – 15:00

Upozornění občanům

Na základě posledních zjištění upozorňujeme občany, aby nekonzumovali alkoholické nápoje z neověřených a neidentifikovatelných balení. Týká se to i vlastních zásob dříve zakoupených, které jsou např. označeny etiketami lahví, ve kterých již byl nalezen závadný alkohol – může se jednat o padělky, neokolkovaných balení apod.

Vyobrazení etiket je možno nalézt na internetových stránkách KHS MSK a Ministerstva zdravotnictví ČR.

Mgr. Martina Řezníčková
referent oddělení krizového řízení a PO
Tel: 558 609 301

Magistrát města Frýdku-Místku
Radniční 1148
738 22 Frýdek-Místek

Zahradkáři informují:

Moštování

ZO ČZS Raškovice zahajuje provoz moštárny 1. 9. 2012. Cena za 1 litr vyrobeného moštu je 2,50 Kč. *Moštování nutno objednat na tel. číslech:*
606 377 942 – p. Kohut, 728 034 056 – p. Gřunděl

Výstava ovoce a zeleniny

ZO ČZS Raškovice Vás zve na výstavu ovoce a zeleniny, která se koná dne 6.10. – 8.10. 2012 v prostorách Kulturního střediska v Raškovcích

V sobotu 6.10. a v neděli 7.10. od 8,30 – 17,00 hod.,

v pondělí 8.10. od 8,00 – 13,00 hod.

*Těšíme se na Vaši účast
ZO ČZS Raškovice*

Družstvo Raškovice informuje občany

od 8.10. 2012 – bude zahájen prodej brambor na uskladnění (sklep na Červenci)

od ½ listopadu 2012 – prodej živých prasat (váha 100-120kg)

Bližší informace budou občanům poskytnuty na těchto tel. číslech: 736 768 502, 736 768 497

Ing. Michal Madzia

SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm

4leté maturitní obory:

AGROPODNIKÁNÍ

- zaměření : **Chov koní a zvířat**
Chov drobných zvířat
Mechanizace a péče o zeleň

EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- zaměření : **Geoinformační systémy**
a pozemkové úpravy

3letý učební obor:

ZEMĚDĚLEC - farmář

Den otevřených dveří – 30.11. a 1. 12. 2012

telefon: 571 654 392

E-mail: info@szesro.cz ; [http: www.szesro.cz](http://www.szesro.cz)

Kadeřnictví

Pražmo (na křižovatce)

Dámské

Út	8-19
St	8-16
Čt	8-16
Pá	8-15
So	7-11:30

Pánské

Út	8-17
Pá	8-16
So	8-11:30

Dámské ÚT a SO - jen na objednávky.

ST, ČT, PÁ - denně v odpo. hod. možnost objednání.

Změna tel. čísla: 721 346 876

EKOprogram

Investice do vlastního, ekologicky šetrného bydlení, se vyplatí!

My vám pomůžeme s financováním.

U nás získáte:

- nezajištěný úvěr do 500 000 Kč s fixním úrokem **4,8%**
- nebo zajištěný úvěr nemovitostí s fixním úrokem **3,5%**

Na jaké účely lze využít náš EKOprogram?

- *zateplení fasády, střeš, podlah, výměna oken a dveří,*
 - *výměna kotle a radiátoru, instalace regulace*
- *solární fotovoltaické systémy, tepelná čerpadla, solární termické panely atd.*
 - *zpětné proplacení výše uvedených účelů*

Předložte tento kupón a získáte smlouvu i úvěr zdarma – bez poplatku!

Pro více informací volejte 728 315 299 nebo pište na jbabulikova@obchod.rsts.cz

Raiffeisen stavební spořitelna, a.s.

PÁLENICE FRÝDEK – MÍSTEK

se sídlem v bývalém SELIKU
(Pionýrů 839) v MÍSTKU

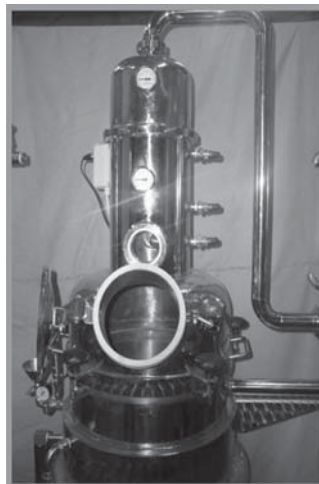
začne přijímat ovoce k výrobě destilátu
a vykupovat od **13.srpna 2012**
vždy od pondělí do pátku od 8.00 do 17.00
hodin a v sobotu od 8.00 do 12.00 hodin.

Za dovezených **10 kg jablek, 12kg švestek** nebo
14 kg hrušek si za **30 dnů** odvezete **1 litr 50%**
kalvadosu, slivovice, hruškovice a zaplatíte jen
135,- Kč.

Cena za vypálení z vašeho vlastního kvasu
125,-/ litr 50% alc

Cena za zpracování a vypálení z dodaného
ovoce 135,-/ litr 50% alc

Ceny jsou uvedeny včetně spotřební daně a DPH.

Také nabízíme:

možnost odběru destilátů stočených
v lahvích
výkup ovoce (jablek, hrušek a švestek) –
aktuální cena bude vždy oznámena.
zestaření destilátu ultrazvukem
uložení destilátů v dubových sudech
prodej demižonů a lahví
prodej destilátů (meruňkovice, slivovice,
hruškovice a kalvados)

GARÁŽOVÁ VRATA, PLOTY, PLETIVA, **Okrasné dřeviny, dřevěný zahradní nábytek, dekorace.**

Garážová vrata od 9.999 Kč vč. 20% DPH.

Výklopná, dvoukřídlá, sekční.

Otevírání ruční nebo s pohonem na dálkové ovládání. Typizovaná i na míru. Standartní barvy i imitace dřeva. Doplnková výbava.

Provádíme i montáže.

PLOTY – PLETIVO: Prodej a výstavba oplocení.

Pletiva, kované ploty, průmyslové, mobilní, svařovaná pletiva, svařované panely, branky a brány. Při objednávce včetně montáže **sleva 30%** na okrasné dřeviny ze zahradnictví.

THUJE a další **okrasné dřeviny**. Sazenice od 10,- Kč/kus. Množstevní slevy.

Prodáváme také stínící tkaninu. Dřevěný zahradní nábytek a dekorace.

www.KANCLIR.cz

Hrabovská 5/39, Ostrava – Nová Bělá, 724 00

Tel.: 722 550 000, 732 650 203

Doprava po celé ČR. ZDARMA DOPRAVA při celkovém nákupu nad 7.000 Kč.

Právní záležitosti pro občany a podnikatele

poradenství, sepisování listin, žaloby,
smlouvy kupní, darovací,
převody nemovitostí, věcná břemena,
rodinné právo

Každou středu 15 – 16,30 hodin

**v zasedací místnosti
v přízemí Obecního úřadu
v Raškovicích**

**Během týdne můžete kdykoliv
telefonovat 603 447 219**

Advokátní kancelář

**JUDr. Marcela Žoričová
Na Fojtství 8, 736 01 Havířov**

*Kadeřnictví
za lékárnou
v Raškovicích*

(Dámské, Pánské, Dětské)

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po: 9,00 – 16,00

Út: 9,00 – 16,00

St: 9,00 – 16,00

Čt.: 9,00 – 14,00

Pá: 9,00 – 14,00

**Objednat se můžete kdykoliv
na tel. čísle: 723 936 774**

Těšíme se na Vaši návštěvu

UHELNÉ SKLADY BRUZOVICE

!!! NABÍZEJÍ: !!!!

- ČERNÉ UHLÍ (eko hrášek, stř.ořech, kostka)
 - HNĚDÉ UHLÍ (ořech II Bílina)
 - KOKS (ořech I, II)
-
- ZASTŘEŠENÉ SKLADOVÁNÍ
 - VÁŽENÍ NA CEJCHOVANÉ DIGITÁLNÍ VÁZE
S MOŽNOSTÍ OSOBNÍ KONTROLY PŘÍMO V AREÁLU
 - PŘI ODBĚRU ČERNÉHO UHLÍ NEBO KOKSU NAD 50Q
DOPRAVA DO 30KM OD UHELNÝCH SKLADŮ ZDARMA!
 - ODEBÍRÁME UHLÍ PŘÍMO Z VYBRANÝCH POLSKÝCH
DOLŮ, NE Z PŘEKLADIŠŤ, TÍM JE ZARUČENA
NEJVVYŠŠÍ JAKOST UHLÍ
 - NEJNIŽŠÍ CENY NA TRHU!
 - PŘI ZÍSKÁNÍ ZÁKAZNICKÉ KARTY CELOROČNÍ SLEVY
 - PŘI ODBĚRU NAD 25TUN SMLUVNÍ CENY
 - DOPRAVA VLASTNÍMI VOZY NEBO SMLUVNÍMI
DOPRAVCI DLE PŘÁNÍ ZÁKAZNÍKA

Veškeré informace na tel: 604 68 68 54

Uhelné sklady Bruzovice

Areál zemědělského družstva

PROVOZNÍ DOBA: PO-PÁ 9-15 hod.

INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE • INZERCE

Pietas

pohřební
služba

Zajišťuje:

- sjednávání objednávek smutečních obřadů,
- převozy zesnulých - nepřetržitě 24 hodin denně,
- tisk parte včetně zpracování grafických návrhů,
- smuteční reprodukcí hudby,
- smuteční květinovou vazbu,
- smutečního řečníka,

- prodej hřbitovního zboží,
- správu a údržbu hřbitovů,
- agendu související s hřbitovou matrikou,
- pronájem hřobových míst,
- výkopy hrobů.

Adresa: Radniční 10, 738 01 Frýdek - Místek, telefon: 558 432 204, e-mail: info@pietas.info
Nepřetržitá služba: 604 555 500 (převozy zesnulých) www.pietas.info

Provozní doba:

pondělí a středa
od 7.30 do 17.00 hodin
úterý, čtvrtek a pátek
od 7.30 do 15.00 hodin

Provozovatel:

TS a.s., 17. listopadu 910,
738 02 Frýdek - Místek

POLYSTYRÉNKA

výroba a prodej polystyrénu

EPS 50, 70, 100, 150

ISO 9001:2009

VODOTOP[®]
FM S.R.O.

**PROVOZOVNA POLYSTYRÉNKY:
SKALICE - Záhoří (objekt žampionárny)
okr. Frýdek-Místek (ČR)**

tel./fax: 558 680 173, mobil: 602 556 096
polystyrenka@vodotop.cz

**DOPRAVA POLYSTYRÉNU ZAJIŠTĚNA
NA MÍSTO PODLE POŽADAVKŮ**

Ukázka historické techniky

Odjezd z Propagační jízdy hasičů

Ukázka práce mladých hasičů

Děti v MŠ při svačince

Naše děti v mateřské školce

Beseda s dětmi v Památníku

Památník

